

Виходить у Львові щодня (крім неділі і гр. ват. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: уліця
Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи звертають ся
лиш на окреме жадане
і за вложенем оплати
почтової.

Рекламації незапеча-
тані вільні від оплати
почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в агенції дневників
пасажа Гавсмана ч. 9 і
в ц. к. Староствах на
провінції:

на цілий рік К 4.80
на пів року „ 2.40
на чверть року „ 1.20
місячно . . . „ —40

Поодинокое число 2 с.
З поштовою пере-
силкою:

на цілий рік К 10.80
на пів року „ 5.40
на чверть року „ 2.70
місячно . . . „ —90

Поодинокое число 6 с.

Вісти політичні.

(З ради державної. — Збори Молодочехів. —
Заколоти на Балкані).

На вчерашнім засіданню палати послів розпочали ся наради над наглим внесеном, яке виринуло з рілничих кругів о виповіджене торговельного договору з Сербією, котрий грозить рілничству в Австрії. Дискусії над тим внесеном, котрому правительство противить ся, не покінчено, натомість дуже пристраєтна дискусія розвинула ся над дневним порядком слідуячого засідання, при чім виявила ся ціла неохота радикальних сторонництв, в першій ряді соціялістів і Всенімців до зміни регуляміну палати, жадано бо цілковитого усунення того предмету з дневного порядку палати. Остаточню дневний порядок слідуячого засідання змінено, при чім референт регулямінової справи пос. Грабмаєр потерпів поразку. Що-до справи знесеня § 14 був Грабмаєр за цілковитим усуненем того предмету з дневного порядку. Що-до становища кола польського в тій справі доносять до польських часописей таке: Коло польське було би за знесенем § 14, коли би палата послів давала заперуку, що зможе полагодити державні конечности. Могло

би же то стати ся аж тоді, коли би палата ухвалила таку зміну регуляміну, щоби она давала заперуку спокійних нарад в палаті. Без попередньої зміни регуляміну уважає коло польське § 14 конечним, бо без него найважніші справи державні не могли би бути полагоджені.

В неділю відбули ся збори молодоческих мужів довіря при участі 438 осіб з Чехії, Морави і Шлезка. П. Герольд реферував о політичній ситуації і предложив справоздане о поступованю молодоческих послів в державній раді. На кінци п. Герольд мотивував резолюцію в справі організації партії і тактики на будуче. Ту резолюцію прийнято одноголосно. На початку сеї резолюції сказано, що обовязком молодоческого клубу є стеретти свободу і незалежність своїх постанов так супротив правительства як і супротив інших сторонництв і в своїм поступованю все мати на оці політичну вагу і велике значіне чеського народу і чеської справи. Резолюція висказує надію, що чеський нарід в теперішній тяжкій борбі не відмовить попертя своїм послам. Резолюція предкладає також скликане національної ради при співучасті всіх сторонництв і груп інтересентів, але без нарушеня політичної самостійности поодиноких послідних партій. Супротив того, що теперішнє правительство ді-

лає в користь Німців а зі шкодою славянських народів, спеціально на шкоду чеського народу, мужі довіря уважають за річ конечну, аби чеські послы вели дальше рішучу опозицію против теперішнього правительства, ставили ему всякий можливий опір і робили трудности. Різні явища з нагоди допущеня угодових предложень до першого читаня могли в чеськім народі викликати підозрінє, що управа чеських справ у Відни не остає в енергічній опозиції против теперішнього правительства і системи. То могло захитати довіра виборців до послів. Мужі довіря надіють ся рішучо, що причини сих явищ будуть усунені. В переконаню, що ся надія сповнить ся, мужі довіря обстають при резолюції ухваленій в справі тактики в Німбурзі в р. 1894 і поручають послам, аби узгляднивши засадничу програму партії і дані їм вказівки, в кождім случаю поступили собі відповідно до відносин, як того домагає ся користь народу. При тим не є виключена обструкція, котра в певних случаях єсть політичною конечністю. На тим зборі відчитано також меморіял, підписаний 19 студентскими союзами товариств, з жаданем заснованя другого чеського університету.

Köln. Ztg. поміщує поважний голос в справі заколотів на Балкані, що вказує на грозу ситуації в Альбанії. Köln. Ztg. каже, що дер-

НА ФИЛЯХ МОРЯ.

(З італійського — Енріка Кастельнуово).

(Конець).

Коли єї очи більше єго не бачили, стали єї опускати сили. Рамена опали, повіки замкнули ся. Буйне волосє розпустило ся на рамена; шаль, що вкривав нагу шию та груди, злетів і під мовою рукою я чув стукаючі удари єї серця.

Я обняв єї крішко і плив, плив з натугою всеї моєї сили.

Дістав ся до одного човна. Вже хотів кликати людей о поміч, нараз молода женщина пробудила ся з обмороку. Марія глянула мені в лице:

— Ні, — крикнула — ні! Змилуйте ся... дайте мені вмерти!... Камілло, я йду за тобою!

Я не зважав на єї слова. В тим она забажала з надлюдскою натугою видерти ся від мене. Підчас сеї борби наскочила філя на наші голови, і коли я старав ся видобутись на поверхність води, висовгнуло ся ніжне, струнке тіло Марії з моїх рук...

Коли я видобув ся з глибини, я був сам оден. Змисл самозбережена явив ся тепер сильнішим чим всяке инше почуванє. Як до сї старав ся я о ратунок других, тепер думав виключно про себе. В одній хвили я найшов ся при човні. Розносили ся дикі крики: зойки

женщин, плач дітей, гнівні і благальні голоси. Скоро я почув оклики:

- Тут нема місця!
- Ми самі ще потопимо ся!
- Оден чейже змістить ся!
- Ні, ніхто більше!
- Ще місце для двох!
- Аві для одного!
- Мусить бути. Ходить о людське житя!

Серед тої метушні вхопило мене двоє нервових рамен і всадило до судна. Дика сутолока людських статей явила ся перед моїми очима.

— Боже! вже досить! — відозвались деякі голоси.

І найлютіші вхопили весла з рук моряків, щоби відпихати нових розбитків, що хотіли за моїм приміром дістати ся до човна.

— Скоро, скоро! — кричав чоловік, що сидів при кермі, — мусимо втікати дальше, заким затоне корабель і пірве нас у свій вир!

Моряки веслували зі всіх сил. Але чи то задля тягару човна, чи задля опору води ми ледви порушали ся з місця. Я бачив, як корабель кількисот метрів від нас западав поволі у філі. Був се вид, від котрого кров стинала ся в жилах. При світлі смолоскипів, що як смертні світила горіли на палубі, я замічав суміш людських статей. То були нещ сльві, для котрих в судах не стало місця.

Як божевільний бігав оден з переду корабля на зад, з заду на перед, другий причепив ся до ланцюха та ливив, третий виліз на вершок щогли, четвертий держав ся вітрил і з понурою розпуюкою глядів в морську пропасть.

Нараз тоненє приспішило ся. Ліхтарні і смолоскипи згасли. Стрілою пішов корабель в глибину, заподіваючи довкола сильний вир. Єго круги засягнули також нас, він втягнув нас також в пропасть. Човен обернув ся довкола себе, весла поломили ся на кусники, керма трісла, і ми стрімголов посипались у філі. Як величезний гріб зачинилось над нами море. Серед розпуки послідної смертельної тривоги опустило мене пригнобленє, що стискало мені горло; я видав дикий оклик і...

— Пане, пане — сказав хтось, клепаючи мене по рамени — ставайте, вже ясний день!

Я розкрив очи і найшов ся на дивані в дуже невивіднім положеню.

Людиною, що клепаала мене по рамени, був больонський представитель Меркура з вчерашнього вечера.

— Як? — вигикав я збентежений — де ми?

— Per basso! На парівци, а іменно вже недалеко Генуї. Вам мусіло стати ся щось страшного.

— Звідки се знаєте?

— Ну, се не тяжко вгадати. Ви крикнули перед хвилею так дико, що настрашили нас всіх.

Дійстно, зібрані в каюті пасажири гляділи на мене здивовані. Я міг заложити ся, не оден гадав, що у мене не всі дома.

— Ну — відповів я ще більше збентежений — мені здавалось, що наш корабель розбив ся.

— Там до чорта, краще ви не могли снити? Романца, котру я сьпівав вчера, мала

жави хотять дати почути Альбанцям свою силу. Коли рука Туреччини покаже ся за слаба, в такім случаю покаже ся потреба діяльного виступлення двох держав т. е. Росії і Австро-Угорщини, яко найбільше інтересованих, котрі уложили плян реформ. Статю Köln. Ztg. уважають в політичних кругах заповідню великої бурі.

НОВИНИ.

Львів дня 29 го цвітня 1903.

— **Перенесеня.** П. Намістник переніс ветеринарів повітових: Фердинанда Цярнера з Домбрової до Шакової; Андрія Лукашевського з Чорткова до Домбрової; Йосифа Вендриховського з Кольбушевої до Грибова; а асистентів ветеринарних: Івана Франкевича з Підволочиска до Бродів; Якова Петровича зі Шакової до Стрия; Станислава Мамака з Грибова до Чорткова; Володимира Гольського з Живця до Городенки.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** іменувала заступниками учителів: Войтїха Словїка в гімназії в Тарнові і Арнольда Болянда в реальній школі у Львові; іменувала Андрія Крохмалюка, учителя муж. школи в Заліщиках, заст. учителя в муж. семипарії учительській в Тернополі; іменувала в народних школах: Івана Домішевського управителем 5-кл. школи муж. в Скалаті; Ант. Якубаса учителем 6-кл. школи муж. в Мостисках; Івана Глушкевича і Стефана Татуха учителями 5-кл. школи в Судовій Вишні; Роз. Ветлівну учит. 5-кл. шк. жін. в Бжеску; Мар. Стефанова учит. 5-кл. шк. муж. в Квігінині Гірці; Алекс. Гадовського учит. 4-кл. шк. в Устю сільнім; Марию Поповчаківну учит. 4-кл. шк. в Лішках; Анну Конопчанку учит. 3-кл. шк. в Рибній; — управителями шкіл 2-класових: Івана Голубовича в Завалю, Йосифа Ропка в Греблі, Тому Богдаса в Гройцу, М. Снопка в Ланах; — учительками шкіл 2-класових: Людвіку Енгльову в Журавиці, Ванду Залеску в Кольбушовій гор.; — учителями і учительками шкіл 1-кл.: Йосифа Касіяна в Ридоду-

бах, Ізидора Слупецкого в Вербівці, Валерію Поправску в Ржаві, Анежу Зембовичівну в Збиднєві, Ферд. Вятровського в Гнойниці, Волод. Федашову в Моранцях, Теофіля Млечка в Осаці, Альб. Вирвінську в Лонкці гор., Вож. Янківну в Русці, Яна Пустакевича в Нисколизах, Мар. Пінкасівну в Курдванівці; — перенесла учителів: Яна Фиду з Горлиць до Турки, Романа Юрчинського з Тартакова до Мянєвиць, Леоп. Меляновску з Верині до Роздола, Марию Радльмесерівну з Фалькенберга до Сьвоньник гор., Йос. Бжозовського з Бринців загірних до Стрілків, Івана Шчибіся з Луковиці до Кленцап, Ем. Вонсовича з Кального до Роздільович; — перенесла в став супочинку: Льва Урбанського учит. в Ряшеві, Филиппину Шумсу учит. в Старім Самборі.

— **Запомогу** на будову школи уділила краєва рада шкільна громадї Пядики в коломиїскім окрузі.

— **На погорільців в Микулинцях** призначило Намістництво крім уділених вже 500 кор. ще 3000 кор. запомоги.

— **Зелізняця Львів-Камінка-Стоянів.** Міністерство зелізняць зарядило перегляд траси проєктованої зелізняці льокальної Львів-Камінка-Стоянів і поручило Намістництву у Львові, аби той перегляд перевели староства у Львові, Жовкві і Камінці струм. та львівський магістрат.

† **Др. Володислав Ясінський**, бувший примарій карного заведення, помер в неділю вечером скоропостижно. Покійник записав ціле своє майно в сумі 262.000 К для товариства лікарів. З того легату записав свої сестриниці 200 корон місячно, а своему слугі 60 корон місячно. В завіщанню висказав покійник волю, щоби его поховано в звичайній домовині, на що призначив 10 корон і без великої паради і священників, а замість парадного похорону радить роздати гроші бідним. Покійник одержав був також кілька ордерів, але ще за життя пороздавав їх, як кажуть, листопосам яко новорічні дарунки.

— **Нещаслива пригода на двірці зелізнячій.** З Нового Санча доносять: В огрійниці зелізнячій на тутешнім двірці зістав онюгди робітник Станислав Уродзіньський підчас лученя машин так нещасливо згнетений, що дізнав позоманя всіх ребер. По провізоричнім заосмотреню лікарем зелізнячій, відвезено нещасливого до загального шпитала.

— **Насип зелізняці Львів-Самбір** усунув ся — як доносять — на просторі 15 км. коло Конопків. Наслідком сего виключена можливість отвореня того шляху скорше як 1-го жовтня с. р.

— **Огні.** Дня 20 с. м. в ночі вгоріли в громадї Олещиці старій на присілку загороди три будинки господарські, що були по часті асекуровані і дві штуки худоби. Дня 21 с. м. о 1 год. в полудне вибух огонь на присілку Новоставека ад Гнійниці повіта яворівського в наслідок того, що 7-літний хлопець Йосиф Павлінка бавив ся сірничками. Згоріло ціле обійстя Марії Кендзерської і Івана Новоставського загальної вартости 2.629 К. В тім огні згинула також трилітна дитина, корова і теля, а то з тої причини, що ратунок був пізний, позаяк люди під ту пору були в церкві і коли би не властитель Гнійниць гр. Кавимір Любанський, що поспішив зі своїми людьми і сивакшою на поміч, то огонь був би приборав ще більші розміри.

— **Горівка а рекрути.** Що дня, коли ідуть новобранці ставити ся до войска, можна видіти, як пані ідуть на возах, ледви держачи ся на них, а хто би їх не видів, тому здалека якесь віккане дасть знати, що то так „сєпіваяють“ новобранці. То молодці так додають собі відваги. Коли опісля по асентерунку вертають назад, то пють в двоє тільки як перед тим, бо або з великої радости, що не відобрали, або з великого смутку, що обмушав голову. Що при такій шятиці вже не один не то позбавив ся здоровля, але й головою наложив, се звістно загально. Подібна пригода стала ся і вчєра на Знесєню, де в шинку Громана забавляли ся сільські парубки з Зарудець, котрі їздили до асентерунку, а з котрих кількох відобрано. Війт з Зарудець, Людвик Процайло частував молодців, а парубок Франц Браніцький почестував горівкою віята якісь сільські жінки, що були в шинку. То не сподобало ся парубку Стефанови Кусому і він став сварити ся з Браніцьким. Кусий краяв хліб ножем, в тій хвили Браніцький вдарив Кусого в лице з такої сили, що тому аж кров пустила ся з носа. На то схопив ся Кусий і пробив Браніцького ножем в черево. Тяжко раненого Браніцького відставлено до шпиталу, де зараз приступлено до операції а Кусого арештовано. Диву-

заголовок „Сон“. Але сей був далеко лагідніший як ваш. Ви пригадуєте собі ще пісню?

— Певно.

— Я гину за музикою — говорив комісавт дальше — коли я вступив був до театру, був би зробив кар'єру.

— О тім я зовсім не сумніваю ся, — відповів я розсєяно.

Передовсім я мусів зачерпнути свіжого воздуха. Я вийшов на налубу, де стояло більше людей, що були ранішими пташками, чим я.

Подруги Рїанї вийшли мені назустріч.

— Ми бачили сєд сонця — сказала молода жінка. І ентузіастично додала: — Були хмари на небі, але сонце прогнало їх. Така по дорож на мори чудова!

— А як вам спалось? — спитав мене адвокат.

— Страшно! — відповів я. — Снилось мені, що наш корабель затонув.

— Більше нічого? — перебила его жінка сьміючись.

Я побачив при тім два ряди єї ясно білих зубів.

— То було страшно! — повторив я — все здавалось мені таке виразне, таке наглядне...

— А ми двоє? Що стало ся з нами? Скоро, скоро, оповідайте!...

В тій хвили вбїг парохід до пристани в Генуї.

— Ні — сказав я — ні. Замість слухати оповіданя про страшний сон, радше оглядайте гарну дійствність, що нас окружає Там, сіньора Маріє, пєздоровляють нас лігурійські горби, зносять ся ліктарня, на дальшім пляні виране місто — не правда, яке то величаве!

— Так, справді величаве... О, Камілло, яка я щаслива!

Молода жінка сперла голову об рамя чоловіка. Єї серце відчувало ту сьвяту радість,

яку викликає в душі благородних людей вид краси.

Обое подруги немов забули на мою присутність. Тихо відступив ся я на бік. Я бачив сьвітло і ясність і промінї сонця, і почував ся також щасливим, коли страшні нічні явища розсївали ся як мрака.

ГРІХ.

(З румунського. — І. Л. Караджієв.)

Гарний хлопець — ледви перший пух сходить на горішній губі, але з під баранкової шапки спадають буйні, густі кучері — і молоденький! Як опускав родинний дїм, щоби довгі літа ходити в Букарешті до школи, цілувала его мати, жвава жєнщина, разів чимало, поправляла ему волосє, рівнала шапку, цілувала знов і говорила:

— Ніцо ¹⁾, моя дитино, гарний і здоров відходиш від мене, нехай Господь і Мати Божка допоможуть тобі вернути таким самим!

І хоч як розумна була мамочка, не могла довше видержати, біль розпуки розплив ся у сльозах. Не раз і не два пригадував він, що треба їхати, та стільки ж разів стара придержувала его, щоби голубити его на ново. Він стояв як на огні, і хотяй мати була ему любя, то прецінь здавалось, немов він сердить ся на неї за те, що его задержує. Вправді біль матери витискав і в его очах сльози, але коли его лице сумувало, уносила ся его буйна фантазія наперед в дорогу, що стелила ся перед ним далеко в незнаний сьвіт.

* * *

¹⁾ Здрібніле імя для Юона — Івана.

Три роки монотонної одностайности... ті самі години, ті самі мури, цілі три роки! Зате четвертий, що заповідав ся зразу подібно, як попередні, застеріг для него на пізніше нову подію, дивну несподіванку.

Бїла семинара находив ся старий боярський дїм. З его вікна і ві склянного ганку по заду видко було через мур на подвірє школи, де збирали ся у вільних хвилях студенти.

Одного дня ходив Ніца сам один з книжкою по подвірю; він лишив ся дома, щоби приготувити ся до недалекого іспиту. Переробляв тепер дуже трудну партію. Замкнувши книжку, переповідав задачу на пам'ять. Але заковазлі фрази годї було за тямати — він отворив книжку на ново.

Коли семинарист хотів перейти попри мур, скочив переляканий на бік — звинений папір ударив его в руку і покотив ся відтак по отвореній книжці перед его ноги. Ніца схопив ся. Певно знов кєпський жарт якогось товариша — замачаний в чорнилі кусник хліба або щось подібного!

Озираєсь навкруги. — На цілім шкільнім подвірю не видко нікого. Мусів хтось кинути з сусідного дому. Підніє очя в ту сторону і спостеріг, що занавіса найблизшого, отвореного вікна заворушилась, немов хтось за нею сховав ся. Хто се міг бути?

Побачимо. Семинарист схилив ся, щоби піднести папір: щось було в нїм завинєне. Хотів его розвинути... вколос ся в палець... шпилька! Що за глупий жарт! Сердито кивув папір на бік і почав чистити ранений палець, з котрого все виходила ведька, червона перла.

Кинений в гнїві папір розкрутив ся — в его збірках лежала цвєтка. Здивований і з більшою увагою, чим перше, підняв папір із землі. Дїйсно! Сьвіжо зівранний гвоздик — тої самої барви, що й кров, котра все ще капала з пальця.

Розгорнув папір... щось написане!

Аптика в Королівці

порукає

**В. АЛЕРГАНДА
АЛЬПЕЙСКИ ГРУДНІ ЗІЛЯ.**

Зілля ті, витворювані в найцільнійших ростин альпейських, перевищають всі до тепер уживані зілля, грудні сиропи і тим подібні препарати своїми успіхами. Наслідком того они просто неоцінені при катаральних болізнах легких і проводів віддихових, при кашлю, хрипці і всіх других подібних недугах. Спосіб ужиття: Горсть зілля тих запарює ся в шклянці киплячої води і той відвар п'є ся в літнім стані рано і вечером.

Ціна 50 сот.

Інсерати

(„оповіщення приватні“) до „Газети Львівської“, „Народної Часописи“ і всіх інших часописів приймає виключно лиш ново створена „Агенція дневників і оголошень“ в пасажи Гавсмана ч. 9. Агенція ся приймає також пренумерату на всі дневники краєві і заграничні.

Товариство взаїмного кредиту**„ДНІСТЕР“**

стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою у Львєві

ПОЗИЧКИ уділяє своїм членам на $5\frac{1}{2}\%$ і 1% додатку на кошти адміністрації, за предложенем документів виказуючих достаточну гіпотечу.

СПЛАТУ позичок розкладає догідно на рати до 10 літ. Сума позичок інтабульованих і за порукою 1,239.243 К.

ЧЛЕНОМ може бути тільки забезпечений тревало в „Дністрі“ від огню.

УДІЛ членський виносить 50 К, вписове 2 К. Число членів 2.391 з 2.501 уділами на 125.050 К.

ВКЛАДКИ щадничі приймає „ДНІСТЕР“ і опроцентує на 4% . Сума вкладок на 1.256 книжочках 1.103.333 К.

ЧИСТИЙ ЗИСК розділяє ся частию на дивіденду для членів, частию на публичні добродійні ціли: на церкви, бурси, захоронки, школи і т. д. На ті ціли роздано дотепер з товариства кредитового 10.840 К.

ІНФОРМАЦІЯ в справах позичок уділяє Дирекція і агенти.

АГЕНЦІЯ ДНЕВНИКІВ

Ст. Соколовського
Львів, Пасаж Гавс-
мана ч. 9, — приймає

пренумерату і оголошеня до всіх дневників краєвих і заграничних. В тій агенції находить ся також головний склад і експедиція „Варшавського Гіждневника ілюстрованого“. До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може приймати оголошеня виключно лиш та агенція.

Дуже величавий
образ комнатний
представляючий
„ПРИЧАСТЕ“

мальований артистом Свєрским в природних красках. Величина образа 55×65 цтм. Ціна образа 6 корон разом з поштовою пересилкою.

Набути можна у
Антоня Хойнацкого
Львів, ул. Руска ч. 3.

Головна агенція дневників**СТ. СОКОЛОВСКОГО**

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає пренумерату і оголошеня до всіх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може приймати оголошеня виключно лиш ся агенція.

СТЕЛЛЯ

найновіший інструмент сальоновий швейцарський, самограй, ноти металеві без гачиків в різних величинах. Продає Соболевський годинникар у Львові, площа Марийська (готель французський).